

پیشنهاد به مجلس شورای اسلامی

موضوع: تشکیل سازمان ملی آموزش و پژوهش عدالت از طریق ادغام ظرفیت‌های علوم انسانی دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه

ان الله يامر بالعدل والاحسان

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام و احترام

با توجه به مطالعات و پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه ضرورت نقش دین و مردم‌سالاری در اداره کشور و با این باور که: **مقصد دین اسلام استقرار «عدالت» در کشور ایران و بلکه در جهان است.** همچنین با عنایت به بضاعت کم مرکز پژوهش‌های مجلس در ارایه محصولات پژوهشی موثر نظیر درسواره پیوست برای وزارت آموزش و پرورش و نداشتن راهکار مناسب برای **کنترل تورم اقتصادی** کشور برای بانک مرکزی و وزارت اقتصاد و دارایی و اینکه هدف غایی تعالیم اسلام، استقرار و گسترش «عدالت» در همه ابعاد زندگی فردی و اجتماعی است، پیشنهاد می‌شود مجلس شورای اسلامی با بررسی کارشناسانه، زمینه ایجاد تحول بنیادین در نظام آموزش و پژوهش علوم انسانی کشور را فراهم آورد.

تجربه جوامع مختلف نشان می‌دهد که تحقق عدالت، مستلزم برخورداری از پشتوانه‌ای علمی، نظری و کاربردی است. از سوی دیگر، در جمهوری اسلامی ایران دو مجموعه بزرگ علمی، یعنی دانشگاه‌ها، به‌ویژه علوم انسانی و حوزه‌های علمیه، هر یک بخشی از ظرفیت علمی کشور را در اختیار دارند، اما این ظرفیت‌ها غالباً به صورت مستقل از یکدیگر فعالیت می‌کنند. هم‌افزایی میان این دو نهاد می‌تواند زمینه شکل‌گیری نظامی جامع برای نظریه‌پردازی، پژوهش و ارائه راهکارهای اجرایی در حوزه عدالت را فراهم سازد. پیشنهاد می‌شود با تصویب قانون مناسب، ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی حوزه‌های علمیه و دانشکده‌های علوم انسانی دانشگاه‌های کشور در قالب یک **سازمان ملی آموزش و پژوهش عدالت** سازماندهی و هماهنگ شوند تا این سازمان به عنوان مرجع علمی کشور در زمینه **استقرار عدالت** فعالیت کند.

اهداف سازمان

این سازمان می‌تواند مأموریت‌های زیر را بر عهده داشته باشد:

1. پژوهش، نظریه‌پردازی و توسعه مبانی علمی، دینی و انسانی عدالت.
2. تبیین و تدوین شاخص‌ها و معیارهای مدیریت عادلانه در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و اداری.
3. شناسایی و معرفی مصادیق سیاست‌ها و برنامه‌های عادلانه برای اداره کشور.
4. ارائه پیشنهادها و کارشناسی به دولت برای اصلاح سیاست‌های اجرایی و ارتقای کیفیت حکمرانی.
5. ارائه پیشنهادها و تقنینی به مجلس شورای اسلامی به منظور تدوین یا اصلاح قوانین مبتنی بر اصول عدالت.
6. ارزیابی مستمر قوانین و سیاست‌های عمومی از منظر عدالت و ارائه گزارش‌های دوره‌ای به قوای سه‌گانه.

7. به‌روزرسانی مستمر الگوهای عدالت متناسب با تحولات علمی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی کشور و جهان.

8. تربیت پژوهشگران، مدیران و متخصصان حوزه عدالت و حکمرانی عادلانه.

دستاوردهای مورد انتظار

- اجرای این طرح می‌تواند آثار و نتایج زیر را در پی داشته باشد:
- ایجاد هم‌افزایی میان ظرفیت‌های علمی دانشگاه و حوزه.
 - ارتقای کیفیت تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری عمومی.
 - تقویت پشتوانه علمی و پژوهشی قوانین و برنامه‌های توسعه کشور.
 - انسجام بیشتر میان آموزه‌های اسلامی و علوم انسانی در حوزه حکمرانی.
 - فراهم شدن مرجعی تخصصی برای ارائه راهکارهای مبتنی بر عدالت به قوای سه‌گانه.
 - افزایش کارآمدی نظام حکمرانی از طریق بازنگری مستمر شاخص‌های عدالت متناسب با نیازهای روز.

جمع‌بندی

با توجه به اینکه عدالت یکی از بنیادی‌ترین اهداف نظام جمهوری اسلامی ایران و از مهم‌ترین آرمان‌های اسلام به شمار می‌رود، ایجاد نهادی تخصصی و ملی که با بهره‌گیری از ظرفیت مشترک دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه به پژوهش، آموزش و سیاست‌پژوهی در زمینه عدالت بپردازد، می‌تواند گامی مؤثر در جهت ارتقای کیفیت حکمرانی، قانون‌گذاری و مدیریت کشور باشد.

امید است مجلس شورای اسلامی با بررسی دقیق این پیشنهاد و بهره‌گیری از نظرات صاحب‌نظران دانشگاهی، حوزوی و مدیران اجرایی، زمینه تدوین و تصویب قانون لازم برای تحقق این هدف را فراهم آورد.

با احترام

محمدعلی رضایی

شماره تماس : 09194160181

پیوست : (iran.somee.com)

بسمه تعالی

یک نمونه برنامه درسی مناسب برای دانش‌آموزان دبیرستانی ارائه می‌شود. از آنجا که این موضوع به حوزه آموزش مدنی و دینی مربوط است، بهتر است هدف درس، آشنایی دانش‌آموزان با یک دیدگاه و همچنین تقویت قدرت تحلیل و گفت‌وگو باشد، نه تلقین یک نتیجه از پیش تعیین‌شده.

برنامه درسی: آشنایی با مردم‌سالاری دینی و جامعه‌سازی

مقطع: متوسطه دوم (دبیرستان)

مدت: ۶ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای

اهداف آموزشی

دانش‌آموزان بتوانند:

- مفهوم عدالت در اندیشه اسلامی را توضیح دهند.
- مفهوم مردم‌سالاری دینی را با زبان ساده بیان کنند.
- دیدگاه ارائه‌شده درباره طبقه‌بندی افراد جامعه را بشناسند.
- درباره ویژگی‌های مدیران شایسته و معیارهای انتخاب آنان گفت‌وگو و استدلال کنند.
- با احترام به دیدگاه‌های مختلف، نظر خود را بیان کنند.

جلسه اول: مفهوم عدالت

موضوعات

- معنای عدالت در قرآن و اخلاق اسلامی
- نقش عدالت در زندگی فردی و اجتماعی

فعالیت

- بحث گروهی درباره نمونه‌هایی از عدالت در مدرسه، خانواده و جامعه.

جلسه دوم: طبقه‌بندی افراد جامعه در متن

موضوعات

- معرفی چهار گروه مطرح‌شده در متن:

1. عدالت‌سازان
2. عدالت‌پذیران
3. عدالت‌گريزان
4. عدالت‌ستيزان

فعالیت

- دانش‌آموزان ویژگی‌های هر گروه را استخراج کرده و درباره آنها گفت‌وگو کنند.

جلسه سوم: مردم‌سالاری دینی

موضوعات

- مفهوم مردم‌سالاری
- تفاوت مردم‌سالاری دینی با سایر الگوهای حکمرانی از دیدگاه این متن

- نقش مردم در انتخاب مدیران

فعالیت

- برگزاری مناظره کلاسی درباره ویژگی‌های یک مدیر شایسته.

جلسه چهارم: ویژگی‌های صالحان

موضوعات

- مفهوم «صالح» در قرآن
- معیارهایی مانند عدالت، امانتداری، خدمت به مردم، صداقت و مسئولیت‌پذیری

فعالیت

- دانش‌آموزان فهرستی از ویژگی‌های یک مدیر مطلوب تهیه کنند.

جلسه پنجم: شبیه‌سازی انتخابات

موضوعات

- معرفی چند نامزد فرضی با ویژگی‌های مختلف
- بررسی و ارزیابی نامزدها براساس معیارهای عدالت و صلاحیت

فعالیت

- برگزاری انتخابات نمادین و تحلیل نتایج.

جلسه ششم: جمع‌بندی و پروژه پایانی

موضوعات

- مرور مفاهیم
 - نقش اخلاق، قانون و مشارکت مردم در اداره جامعه
- پروژه هر گروه یک «منشور مدیر شایسته» تهیه کند که در آن مهم‌ترین ویژگی‌های یک مدیر مطلوب و دلایل انتخاب آنها را توضیح دهد.

شیوه ارزشیابی

- ۳۰٪ مشارکت در بحث‌های کلاسی
- ۳۰٪ فعالیت‌های گروهی
- ۲۰٪ آزمون کوتاه مفهومی
- ۲۰٪ پروژه پایانی

این ساختار به دانش‌آموزان کمک می‌کند ضمن آشنایی با دیدگاه مطرح‌شده در متن، مهارت‌های تفکر انتقادی، گفت‌وگو، استدلال و مشارکت مدنی را نیز تمرین کنند.